

809

1262.

808 1262.

Zouloanne

lastele.

An olgo Jummalale kõrges, ja
Ma peal rahho, inimestest hea meel.

Mark. 2, 14.

J. Diesweldi kirjotud

Mr. J. J. J.

Talliõnas,

trükitud Lindmõrssi pärriatte kirjadega.

Auf Befehl Sr. Kaiserlichen Majestät wird von dem Reval-
schen Evangelisch-Lutherischen Stadt-Consistorio besmittest attestirt,
daß in dieser Schrift nichts gegen die heilige Schrift und die
symbolischen Bücher enthalten ist.

Reval, Stadt-Consistorium, den 5. September 1852.

Im Namen eines Revalschen Evangelisch-Lutherischen
Stadt-Consistoriums

Präsident Dr. Friedrich Georg v. Bunge.

G. Bloy, Secr.

Ist zu drucken ertaubt worden.

Im Namen der Civil-Oberverwaltung in den

Däsee-Provinzen,

Gouvern. Schuldirector Baron v. Kossillon,
Censor.

Wist: Nüüd hingwad innimesed 20.

Miks parrast tanna meie,

Se päwa pühitseme?

Se on meil teada kü.

Mis nellituhhat aastat

Se Eoja ikka lubband,

Nüüd sanud oesaks keikidel.

Ea omma au meil näitis,

Kui õsel walgus paistis

Petlemma wälja peat,

Kus karjahoidjad ollid,

Seal inglid mahha tullid

Ja rääkisid Peastja sündmist teal.

Mi õnsat õdd ei olnud,

Ei parrast sedda tulnud,

Kui on se Joulo õ,

Mil Jesus meile tulli,

Petlemmas, sõimes olli,

Kas se ep olle armotõ?

Temma tuli omma sisse, ja ommaßsed ei wõtnud tedda mitte wasto; agga ni mitto, kui tedda wastowõtsid, neile andis temma melewalda Jummalalapsiks sada, kes temma nimme sisse uskwad. Joh. 1. 11, 12.

Armsad lapsed! meie teame, et se Õnnisteggia, fedda jo Paradisis tõotati, fedda pühhad Proh wetid ja keik usklikud kaua aega ootsid, Joulo õse Petlemma lautas sündis ning sõime sisse pandi. „Temma tuli omma sisse,” sest keik se mailm on „temma omma: Keik asjad on temma läbbi tehtud, ja ilma

temmata ep olle ühtegi tehtud, mis tehtud on." Temma on meie Lõja, kes meie ihho nullast walmistas, ja meile ühhe ilma surrematta hinge andis; sepärrast olleme meie „temma ommad." Ehk küi meie eeswõnnemad omma sannaõuulinatta mele läbbi Jummalast ärralahkusi, ja kurrati tahtmist tehhes, sedda laia hukatusse teed läksid, mis meid ja keik innimesse suggu ärraneedmissesse alla satis: siiski jäime meie temma lomad, kedda ta sure armo ja halastusfega nellituhhat aastat kandis, kunni ta isse sel seatud aial omma aujärje pealt tulli, ja meile wennaõks ning Ärrapeastjaks sündis. Oh innimenne kummarda!

Inglid ja taewa sõawääd kiitwad Jummalat, ja kullutawad ühhe ue laulohealega:

„Alu olgo Jummalale kõrges.“

Prohwetide kirjade järrel tahtis Jeesus Petlemmas sündida, nenda kui Miska sedda jo mitme saa aasta eest, enne Jeesusse sündimist kullutab, üteldes: „Ja sinna, Petlem. Ewrata, se on wähhä, et sa olled Juida tubbandete seast; sinnust peab mulle wäljatullema se, kes peab wallitseia ollema Israelis; ja temma wäljamineemissed on wannast iggawessest aiaist olnud. Petlemma lüi olli keigest mailmast Jeesusele sündimisse paigaõks ärrawallitsetud; ja Israelis rahwas, kes seal elasid, ollid Abraami suggu, töotusse lapsed ja Jummalala ärrawallitsetud rahwas. Senna, selle rahwa jure, kedda Jummal ommaks lapsiks olli nimmetanud, tulli Jeesus, et nemmad tedda kui omma Onnisteggiat, piddid tundma ja wastowõtma. „Ea tulli küi omma sisse; agga ommaksed ei wõtnud tedda mitte wasto“

Betlemma linna rahwas ei wõtnud Jesust mitte wasto, ehk ta küi sedda keigealwemad asset, sautas sõime sees ennesele ärrawallitses, waid ingli kässo peale piddi ta pea parrast sündimist, omma waenlaste eest, Egiptusse male põggenema. Ta ello päiwil siin ilmas, ei petud temmast luggu, egga holidud ta õppetusest. Kirjatundjad ja wariserid kiusasid tedda takka, sõimasid, teotasid ja ütlesid, et ta need jummalikkud immeteud karia waimude üllema läbbi piddi teggema. Matt. 12, 24. Judarahwa uskmeta meel teggi meie Onnis-
teggiale paljo kurbdust, nenda, et ta ükskord Jerusalemma linna miñnes nuttis ja ütles: „Jerusalem, Jerusalem! kui mitto korda ollen minna sinno lapsed tahtnud koguda, otsego kanna kofkofoggub ommad poiad tibade alla, ja teie ey olle mitte tahtnud.“ Jerusalemma rahwas wiisid Jesust linnast wälja Kolgata mäele, ja löid tedda seal ristipu külge. Nenda teggid „ommaksed ja ei wõtnud tedda mitte wasto. Agga ni mitto (panne tähhele, ni mitto), kui tedda wasto wõtsid, neile andis temma mele walda Jummalala lapsiks sada“ üteldes: „Olle julge minno poeg, minno tüttar, sinno pattud on sulle andeks antud.“

Armas laps! kui sind kolmaino Jummalala nimmel ristiti, siis tuli Jesus omma Waimo läbbi, ka sinno süddamesse, otsego sõime sisse. Sinno ristmissse pääw, olli sulle jo koihe üks kallis Joulo pühha, mil Jummalala inglid rõmustasid, et üks innimesse laps, pühharisti koggodusse sisse sai ülleswõetud ja Jesussele wallopalgaks tööatud. Nenda tuli Jesus jo ristmisses meie iggahhe sisse. „Ta tuli omma sisse;“ sest meie

ollime „temma omma“, kedda ta omma püh-
ha kalli merrega, ja omma ilma süta kannatamisse
ja surmaga on peastnud ja lunnastanud, teigest
pattust, surmast ja kurrati wäest, sepärrast et
minna ja sinna, „temma omma“ pidid olle-
ma ja temma rüis temma al ellama, ning
tedda tenima iggawesses õigusses, waggadusses
ja õnnistusses.

Agga armas luggeja, ehk kuulja! kas olled ka
tõeste Jumala omma? — Kus on so warra?
— ja kussa sinno warrandus on, seal on ka sinno
südda, ja kelle pärralt so südda on, selle omma,
pead sa siis ihho ja hingega ollema! Matt. 6,
19—21. „Sest ükski ei woi kahte issan-
dat tenida.“ Mõtse järrel, oh hing! mõtse
järrel, kelle rüis sa ellad, kelle rüi sa isseennese
ja omma liggimesse sees kaswatad ja kes on se,
kedda sa igga päärw tenid? — Ihho seisusse po-
lest woiksid sa peagi omma rüi ja tenistust nim-
metada; agga sedda ei küsita siin mitte, siin on
agga se küsiminne: kedda so hing tenib ja kes
so süddames ellab? — Kas Kristus ellab
ussu läbbi sinno süddames? woi on ta
sinno wasto pannemisse, so uskmatta mele ja
holetusse pärrast, ka sinno seest, nisammoti kui
Petlemmast, warsi pärrast ristmist ärra pögge-
nenud? Kas Jeesusse filmapisfarad ei kaeba ka
sinno wasto, nenda kui nad Jerusalemma rahwa
wasto kaebasid? Sa ehk olled tedda omma pat-
tudega ueste ristilõnud ja temma kallist werd
omma jalgega tallanud. Mis olled sa omma ello
aial teinud? Ruddas kaswasid sa ommas lapse
põlwes? Kas nenda kui Jeesus, „tarlusse ja
armus, Jumala ja innimeste jures?
Kas ollid omma wannematre, leiwawannematte

ja so õppetajatte wasto sannakulelik, kes Jummalas
assemel sinno juhatajad ja saatjad piddid ollema?
„Se laps Jeesus, jái templisse kesse õp-
petajatte sekka, neilt kuulma ja neilt
küssima.“ Agga kuhho lähhäd sinna? Kas
tulled heamelega koli ja kirriko? Ja mis
asjad, mis mõtted on sinna minnes, seal olles,
ehk sealt tulles so süddames? — Oi, oi lapsed!
kuisuggune tuim hinge luggu on teiega. Peaksite
teie näägema, kuidas pagganatte lapsed, kavgelt
hommiko ja õhto poolt tullewad, kuidas nemmad
mitto pennikoormad, läbbi metsade ja orgude,
ülle mäggede ja jõggede káiwad ja sure himmoga
koli ruttawad, ja teie ristirahwa, teie kunningrigi
lapsed, teie ollete ni holetumad. Paljo lapsi on,
kes móda ulitsaid ja metsi wallatust tewad, kus
nad keiksuggused pahhad sannad ja kurnjad ello
wisid õppiwad, egga tulle koli, ehk kól koli maia
mõnne sammo pealt on leida, kus neid armas-
tuseses õppetakse ja weel peale sedda, õppimis-
se ramatud antakse. Monned neist peawad wanne-
matte teada kolis káima, agga nemmad ei tahha,
waid jookswad sallaja ümber ja petwad omma
wannemaid ning õppetajaid; ja sedda tewad
nemmad omma hinge ja ihho kahjaks: Sest
Jummalat, kelle silmad tuhhat kord selgemad on
kui päike, ei woi nemmad mitte petta. Jummal
saab keik nisuggused pahhad lapsed, kes mitte
aegsaste ümber ei põra, waid omma kurnjusse sisse
jåwad, tõeste ükskord omma pahhema káele pan-
nema ja iggawesseks aiaks põrgo tullesse heitma.

Teised on, kes kól koli tullewad, agga walla-
tuma, wastase ja tuima melega, ei panne nem-
mad tåhhele, egga holi sest mis õppetakse, nenda,
et ühhe koli sees, kus kolm ehk nellikümmend

last keos käiwad, waeralt kolm ehk nelli nisug-
aust on leida, kes heamelega Jummalala sanna
õppiwad, ja ilma hirmota omma õppetajatte
sanna kuulwad.

Lapsed! se on ka teie jures tõssi, mis Õnnis-
teggia ütleb: „Valjo on kutsutud, agga
pissut ärrawallitsetud!“ Oh armsad lapsed!
eks teie keif ei tahhaks üksford nende ärrawallit-
setud laste hulkas olla, kes pärrast surma Jeesusse
jure sawad? ja eks teie keif ei rõmustaks endid,
kui saaksite taewas pitka walge rietega ehitud?
— Oh siis tulge! tulge kõi ja kirrikusse, ja kuulge
nende healt kes kui käsud Kristusse assemel teid
palluwad: „Andke endid Jummalaga
ärraleppitada! Wõtke Jeesust wasto. Jeesust,
kes meile wennaks ja Õnnisteggiaaks sündis ja
kelle sündimisse pärrast teie endid nüüd ni wägga
rõmustate. Agga kui meit Jeesusse sündimisest
Betlemmas ja sest õigest Joulo rõmust ossa peab
ollema, ja kui meie se läbbi iggawesse ello sisse
tahhame miina, siis peab ta ka meie südamette
sisse sündima; sest nenda ütleb Jeesus: „Kui
kegi mind armastab, kül se peab minno
sanna, ja minno Issa armastab tedda,
ja meie tahhame temma jure tulla, ja
elloas set temma jure tehha.“

Jeesusse tulleminne temma armastajatte sisse,
on neile se õnnis mele ja waimo uendamine
Kristusse não järrel, se on se waimoliik uus sün-
diminne, tedda Jeesus ka Nikodemussele nouks
annab ja kowwaste kinnitab, kui ta ütleb: „Tõest,
tõest minna ütlen sulle, kui kegi ei sün-
ni weest ja Waimust, siis ei woi temma
mitte Jummalala rigi sisse sada.“ Ja
Apostel ütleb: „Kui kegi Kristusse sees

on, siis on ta uus loom, wannad asjad on möda läinud, wata, keif on uesksanud."

Armsad lapsed! ärge wadake selle Jummalakartmatta mailma peale, kes omma pattust pöörmatta mele sees wannaks ja halliks on läinud, waid pange Jeesuse õppetust tähhele, kuulge temma sanna, ja ruttake karjastega nüüd ka isse sedda asja watama, mis Jssand meile on teada annud, agga ärge minge Petlemma, sest seal ei olle sedda lapsokest nüüd mitte leida, nüüd ei hinga Jeesus mitte enam lautas sõimes, waid nüüd hingab ta usklikkude süddames. Et pöörge siis süddamesse, ja wadakem, mis suggused asjad, mis suggused mõtted ja himmud seal sees ellawad ja wallitsewad. Kui teie Jeesust weel mitte ei leia? Kui se uesündimisse walgus teie sees weel mitte ei olle tõusnud, ja kui Jummalasanna õpiminne, ning sannakuulminne omma wannematte wasto teile tännini üks wastane assi on. Oh, siis palluge Jeesust, ja andke ommad süddamed temmale sündimisse maaks, üteldes:

Wist! Ma tullen taewnst üllewelt.

Oh wõtta armas Jeesuke! So sängika minno süddame. Oh wõtta temmas hingada, Et minna sind ei unnušta.

Kes nenda armsad lapsed, omma sannakuulmatta meelt tundes, kui ärrakaddunud pattune Jeesuse ette ennast allandab, ja andeksandmist ning puhvast süddant pallub, se saab tõeste wastowõetud ja õnnistud. Jeesus saab siis ka tänawo Joulo omma pühha Waimo läbbi teie sisse sündima, ja teile sedda uut nimme andma, „mis ükski mu ei tunne, kui agga se, kes sedda saab." Oh sedda õnne! siis sawad pühhad

inglid, kes kahheksateistkümmne saa wiekümmne kahhe
aasta eest Petlemma wäljal Jummalale au andes,
tedda lites ja tännades karjastele ilmusid, ka
tännawo Joulo rõõmsaste laulma: „Au olgo
Jummalale kõrges, rahho Ma peal ja inni-
mestest hea meel!“ Sest „Jummala ingli-
del on rõõm ühhe pattusse parrast, kes
meest parrandab.“ (Pange tähhele ühhe
pattusse parrast); agga mis rõõm ja õiskaminne
saab neil siis ollema, kui teie keik ümberpörate,
kui teie keik hakkate Jesust ja temma sanna
armastama, ja kui teie keik kui üks uus suggu
Onnisteggiäle rõmuks ning auks üleskaswate,
ja sanna kuulumis ses Jummalale ning innimeste ees
haljendate, õitsete ja rohked wilja iggawesse lei-
tusse larwis kannate? Oh! siis ollete teie, kui
wiljakandjad winapu oksad Jesusse külges ja
kõite keige omma ellozia Issandaga ühhest wal-
gussest teise, ühhe wägga armsa Joulo rõmo
sees kunni teie taewas Jummalale auiaie ees
keige õnsade, inglide ja taewawäe hulladega
sedda iggawest Joulo pühha, ilma lõpmatta rõmo
sees sate piddama.

Wisi! : Müüd tousem patto waewast re.

Seal kuulda's armsad laulud
Ning kitust lõpmatta,
Mis sulle kallid Jesus
Kül antaks rõmoga.
Keik inglid pühhadega
Siis laulwad Issandal:
Oh pühha, pühha, pühha
On Jummal ning se Tal!

Wifil : Jesus ristist :/: tahhan räkida x.

Oh siis wõtta, :/: armas Jesus ka,
Meid keik sata :/: omma käega
Sedda kitsast ello teed,
Mis peal kätma peame nüüd.
Jesus isse :/: wõtta sata meid!

Lapsed joudkem :/: õige ruttuste,
Taewa pole :/: minna rõõmsaste.
Üksford sawad rahhoga
Wässind liikmed hingada,
Kui neid hauda :/: pannaks maggama.

Küllab taewas :/: same maitsema,
Mis siin waewas :/: meil jai teadmatta
Seal kus pühhad Talle ees
Laulwad palmi oksad kões —
Walges rides :/: kennast ehhitud.

Wifil : Nüüd paistab meile kauniste x.

Oh, ello pu mo süddames
End istuta siin ilma sees,
Et ma head wilia kannan,
Ja et ma kui üks kaunife
Siin õitsen kunni taewasse
Aujärje ette jouan.

Kus ka Minna

Wõido ehtes walges rides, inglitega
Jlka saan siin kummardada.

Wifil : Hinge peioke.

Jesus armas mees, Siinno külje sees Hingan
minna õõd ja päwad, Gest so kollid pühhad
hawad On mo hinge säng, Ja mo rõmo määg.

Minna tunnen nüüd, Et mo patto süüd Olled
ärraleppitanud, Et ma sinno ommaks sanud :
Räigo nüüd mo meel Üksnes sinno peal.

Armolinne Tal! Sinno warjo al Hingan
minna rahholiste, Onsas rõmus iggaweste, Eest
so werre hind Üksnes hoiab mind.

Ilma selleta Ei moi ellada; Südda tunneb
warsti külma, Kui ta jääb so werrest ilma, Ei
moi ellada Ilma selleta.

Sinno kannatus, Surm ja ahvastus On mo
süddant melitanud, Ja mo peale woimust sanud;
Wõtta selle eest Tanno minno käest.

Oh kuis pean ma, Tal, sind tannama? Keif
mo sannad ei lö ette, — Wõtta mind so armo
kätte. Ihho hingega Ilma keelmatta.

Sinno hawad keif, On mo warjo paif,
Kellest mo hing armo nouab Senni kui ta taewa
jouab Seal sind tannama Ilma lõpmatta.

Armas Jesus sa, Aita toimeta — Sedda töö, —
mis käsib teha, Et ma saan siud taewas
näha. Amen, Jesus, sa Aita lõppeta.

„Kes woidab, sedda peab walge rietega
ehhitatama, ja minna (Jesus) ei tahha temma
nimme mitte ärä kustutada ello ramatust, ja
ma tahhan temma nimme ülestunnistada omma
Issa ees, ja feige temma inglite ees. Kidetud
olgo Jehowa, Israeti Jummal, iggawessest aiaist,
iggawessiks aiaiks, ja feif rahwas üttelgo.
Amen! Halleluja“

Esimesi korda trükitud 1850 aastal 2000 tähti.

Teist korda trükitud 1853 aastal 5000 tähti.

